

Fővárosi Ítéltábla
9.Pf.20.345/2016/7/II.

A Fővárosi Ítéltábla a **pártfogó ügyvéd neve** pártfogó ügyvéd (**pártfogó ügyvéd címe**) által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek - a dr. Pap Mónika ügyész által képviselt **I.rendű alperes neve** (I.rendű alperes címe) I. rendű és az Országos Bírósági Hivatal (1055 Budapest, Szalay u. 16.) által képviselt **II.rendű alperes neve** (II.rendű alperes címe) II. rendű alperes ellen **közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése** iránt indult perében a Fővárosi Törvényszék 2016. január 21. napján meghozott 29.P/P.25.671/2014/29. számú ítélete ellen a felperes 30. sorszámon előterjesztett fellebbezése folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A fellebbezési illetéket az állam, míg a pártfogó ügyvéd díját a teljes egészében pervesztes felperes viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes végleges keresetében kérte, hogy a bíróság egyetemlegesen kötelezze az alpereseket kártérítés címén 3.000.000 forint, valamint ezen összeg után 2007. január 1. napjától a kifizetés napjáig járó, a Ptk. 301. §-ának (1) bekezdése szerinti mértékű késedelmi kamat és perköltség megfizetésére. A felperes igényét államigazgatási jogkörben okozott nem vagyoni kárként érvényesítette, személyiségi jogsértés miatt.

Az alperesek a felperes keresetének elutasítását kérték. Perköltség igényük vele szemben nem volt.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította. Megállapította, hogy a 100%-ban pervesztes felperes helyett a pártfogó ügyvéd díját és a felperes személyes költségmentessége folytán feljegyzett 180.000 forint illetéket az állam viseli.

Az ítélet indokolása szerint a felperes által a Ptk. 349. §-ának (1) és (3) bekezdése alapján előterjesztett kereset tekintetében elsődlegesen azt vizsgálta a bíróság, hogy az I. és II. rendű alperesek igazgatása alatt álló ügyészségi és bírósági szervek a kereset ténybeli alapját képező, általuk lefolytatott eljárásokkal összefüggésben, nekik felróhatóan követtek-e el olyan jogsértést, amellyel okozati összefüggésben a felperesnek nem vagyoni kára keletkezett. Mivel az alperesek felelőssége szempontjából a lefolytatott eljárás nem volt egységes, ezért azt szakaszonként vizsgálta. Megállapította, hogy a büntetőeljárás első, 2000. szeptember 9. napjától 2001. október 1. napjáig tartó szakaszában az I. és II. rendű alperesek igazgatása alatt álló ügyészi vagy bírói szervek nem vettek részt, ezért e szakasz a kereset elbírálása szempontjából érdektelen. Rögzítette, hogy az eljárás 2002. május 21. napjától 2003. július 14. napjáig tartó második, és 2005. január 19. napjától

2010. január 13. napjáig tartó negyedik szakaszában a II. rendű alperes igazgatása alá tartozó bíróságok, míg a 2003. augusztus 5. napjától 2005. január 7. napjáig terjedő harmadik szakaszában az I. rendű alperes igazgatása alá tartozó ügyészségi szervek jártak el. Az I. rendű alperes vonatkozásában kifejtette, hogy a felperes keresetében foglaltakkal ellentétben több olyan nyomozati cselekmény is történt, amely ugyan nem a történeti tényállás felderítését szolgálta, de a felperes büntethetőségének vizsgálatára, terheltek eljárásban való részvételének és védelmének biztosítására szolgált, vagy bár nem feltétlenül a felperes ellen irányult, de többes elkövetés miatt rá is kihatással volt. Ezek az eljárási cselekmények a büntetőeljárás jogszerűségét voltak hivatottak biztosítani. Így tehát nem volt megállapítható olyan jogsértő intézkedés vagy mulasztás, amely az I. rendű alperes felelősségét megalapozta volna.

A II. rendű alperes igazgatása alá tartozó bírósági szervek által lefolytatott második és negyedik eljárási szakasz tekintetében megállapította, hogy szintén nem történt jogsértés az eljáró szervek részéről. Az, hogy a felperes által lekövetett cselekmény elbírálása lényegesen hosszabb időt vett igénybe, mint általában a hasonló cselekmények elbírálása, elsősorban két, a felperes érdekkörében felmerülő tényezőre volt visszavezethető. Az egyik az, hogy a felperes szabályszerű idézés ellenére rendszeresen nem jelent meg, másrészt pedig rendszeresen jelentett be összeférhetetlenségi okot, és nyújtott be panaszokat az intézkedések ellen. Ez utóbbiakat annak ellenére kell a felperes érdekkörében értékelni, hogy a jogorvoslati kérelmek előterjesztése az eljárás alanyainak alaptörvényben biztosított joga, illetőleg hogy a felperes távolmaradását előre vagy utólag alapos indokkal rendszerint kimentette. A felperes állításával szemben az a tény, hogy a felperes két eredménytelen elfogultsági kifogását követően a megyei bíróság a városi ügyészség indítványára mégis másik bíróságot jelölt ki az eljárás lefolytatására, nem volt jogsértő, hiszen a kijelölésre nem a felperes által korábban előadott indokok alapján került sor. A felperes védőjének felmentése és részére újabb védő kirendelése, valamint az igazságügyi szakvélemény előterjesztésének elhúzódása nem a bíróság érdekkörében felmerülő körülményként járult hozzá az eljárás elhúzódásához. Az eljárás tehát elsősorban a felperes érdekkörében felmerült körülmények miatt húzódott el, az alperesek pedig nem követtek el a felperesnek hátrányt okozó jogsértést az ellene lefolytatott büntetőeljárásban.

Az eljárási funkciók törvényi szétválasztása az I. és II. rendű alperes felelősségének önálló értékelését eredményezi, így a Ptk. 344. §-a alapján az egyetemleges marasztalásra - közös károkozás hiányában - egyébként sem lett volna lehetőség. Jogellenes magatartás hiányában az alperesek a Ptk. 349. §-ának (1) és (3) bekezdésén alapuló kártérítési felelőssége fel sem merülhetett. Erre tekintettel az egészségkárosodás mértékét, a büntetőeljárás elhúzódása és az egészségkárosodás közötti okozati összefüggést az elsőfokú bíróság már nem vizsgálta. A Pp. 2. §-ának (1) bekezdésére való felperesi hivatkozás vonatkozásában kifejtette, hogy annak hatálya a polgári perekre terjed ki, a büntetőeljárásra nem.

Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, melyben kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatását, és az alperesek keresete szerinti egyetemleges kötelezését 3.000.000 forint tőke és ezen összeg után 2007. január 1. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal egyező mértékű késedelmi kamat megfizetésére és a pártfogó ügyvéd munkadíjának viselésére.

Az elsőfokú bíróság által a Pp. 2. §-ának (1) bekezdése tekintetében kifejtetteket nem vitatva előadta, hogy a bíróság figyelmen kívül hagyta, hogy 3. számú beadványában az Emberi Jogok Európai Egyezményének 6. cikk 1. bekezdésére is hivatkozott, mely szerint mindenkinek joga van arra, hogy a bíróság ésszerű időn belül hozzon határozatot az ellene felhozott vádak megalapozottságát illetően. Az eljárás hosszának ésszerű voltát az ügy bonyolultságára, a kérelmező és a hatóságok magatartására, továbbá arra tekintettel kell megítélni, hogy mi volt a pernek a tétje. E körben nem lehet a felperes terhére értékelni azt, hogy elfogultsági kifogást és panaszokat terjesztett

elő, azaz élt a számra biztosított jogorvoslati lehetőségekkel. A bírói gyakorlat szerint a peres eljárás egésze tekintetében kell mindezeket értékelni. Előadta, hogy a felperes az ellene indult büntetőeljárás alapját képező feljelentésben sérelmezett levél tartalmát maga sem tartotta megfelelőnek, részéről a rágalmazás vétsége elkövetésének még az eshetőleges szándéka sem állapítható meg. Sérelmezte, hogy az eljárásban sok inaktív periódus volt. Az ügyben hozott határozatok sem hivatkoznak semmi olyan egyéb bizonyítékra, amely megindokolta volna a nyomozás sorozatos meghosszabbítását. Kifogásolta, hogy a vádemeléstől, azaz 2005. január 7. napjától a Kecskeméti Városi Bíróság előtt tartott első tárgyalásig, azaz 2006. június 8-ig közel másfél év telt el. A bíróságok kizárása vonatkozásában előadta, hogy az szintén hét hónap indokolatlan üres járatot eredményezett az eljárásban. Sérelmezte az ítélet 15. oldalán kétszeres elítélésére vonatkozó fejtegetést, hiszen az erre vonatkozó nyilatkozatát a 2015. január 6-án kelt nyilatkozatában visszavonta. Kifejtette, hogy az alpereseket egyetemleges felelősség terheli, és hivatkozott az Alaptörvény 28. cikkére, illetőleg 20. cikkére is.

Az I. rendű alperes az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Előadta, hogy a felperes alaptalanul hivatkozik fellebbezésében az Emberi Jogok Európai Egyezményének 6. cikk 1. bekezdésére, hiszen az ítélet a 15. oldalon jogszerű indokát adta annak, hogy a büntetőeljárás objektív elhúzódása önmagában miért nem alkalmas az alperesek kártérítési felelősségének megalapozására. Így tehát nem helytálló az a felperesi hivatkozás, hogy a bíróság a jogszabályban vagy egyezményben leírtakat figyelmen kívül hagyta volna.

A II. rendű alperes fellebbezési ellenkérelmében szintén az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Kifejtette, hogy a felperes nem hivatkozhat kártérítési igényének megalapozására közvetlenül alkalmazandó anyagi jogszabályként az Emberi Jogok Európai Egyezményére, az ugyanis az állam részére állapít meg kötelezettségeket. A bíróság kártérítési felelősségének megállapítása körében az egyezmény megsértésének nincs relevanciája.

A felperes fellebbezése alaptalan.

A felperes a keresetét teljesen elutasító ítélet elleni fellebbezésében az alperesek keresete szerinti marasztalását kérte, tehát az elsőfokú ítéletnek nem volt fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett rendelkezése, ezért azt terjedelmében vizsgálta felül a másodfokú bíróság (Pp. 228. § (4) bekezdés). A Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a szükséges bizonyítást lefolytatta és a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a tényállást helyesen állapította meg, a másodfokú bíróság pedig az abból levont jogi következtetésével és döntésével, illetőleg annak indokival is teljes egészében egyetértett.

A felperes keresetében nem vagyoni kártérítés iránti igényét érvényesítette egyrészt személyhez fűződő, másrészt eljárási jogainak megsértése miatt. A fellebbezésben foglaltakra tekintettel - a II. rendű alperes fellebbezési ellenkérelmében foglaltakkal egyetértve - elsődlegesen azt emeli ki a másodfokú bíróság, hogy a felperes az elsőfokú eljárásban és fellebbezésében is alaptalanul hivatkozott az Emberi Jogok Európai Egyezményének 6. Cikk 1. bekezdésében foglaltakra. Az egyezményben ugyanis az azt aláíró államok kizárólag magukra nézve vállaltak kötelezettségeket, ezért az egyezmény rendelkezései esetleges megsértésük esetén sem szolgálhatnak a bíróságok, illetőleg egyéb közigazgatási szervek elleni kártérítési igények közvetlen megalapozására. Az egyezményre kizárólag a Magyar Állam elleni kártérítési perekben lehet direkt módon hivatkozni.

A személyhez fűződő jogának megsértése körében a felperes testi és lelki egészségének, valamint becsületének megsértésére hivatkozott. Abból azonban, hogy az alperesek által lefolytatott eljárás

során a felperes egészségi állapota esetlegesen romlott, semmilyen módon nem következik az, hogy ezt a romlást az alperesek idézték volna elő. Annál is inkább nem, mert a Fővárosi Ítéltábla egyetértett az elsőfokú bíróság azon megállapításával, hogy az alperesek eljárásuk során mindvégig jogszerűen jártak el. A fellebbezésben foglaltakkal ellentétben a felperes kártérítési igényének elutasítása nem jelenti azt, hogy az elsőfokú bíróság azért marasztalta volna el őt, mert a jog által számára biztosított jogorvoslati lehetőséggel élt. Ez csupán annyit jelent, hogy az eljárás felperes által valóban jogszerűen igénybe vett eljárásjogi eszközök és jogorvoslati lehetőségek miatt bekövetkező elhúzódása nem róható az alperesek terhére sem, azaz nem alapozhatja meg a felperes kártérítési igényét. Utal arra a másodfokú bíróság, hogy a felperes nem teheti vitássá azt, hogy a terhére rótt bűncselekményt elkövette, hiszen ezt jogerős büntetőbíróági ítélet állapította meg. Így tehát nincs annak jelentősége, hogy a felperes által elkövetett bűncselekmény alapját képező levél tartalmával a felperes annak idején egyetértett-e vagy nem. Helytelenül értékelte azt a tényt is a felperes, hogy a nyomozati eljárás során lefolytatott nyomozati cselekmények eredménye nem minden esetben jelenik meg konkrét formában az eljárást befejező bírósági ítélet indokolásában. Ennek az az oka, hogy ezen eljárási cselekmények - egyebek mellett - például a felperes büntethetőségének vizsgálatára irányultak, amelynek következménye pozitív eredmény esetén az eljárás megszüntetése lehetett volna, nemleges esetben azonban nincs eljárási konzekvenciája. Tévesen állítja fellebbezésében a felperes azt is, hogy az elsőfokú bíróság is megállapította ítéletének 7. oldalán, hogy az ellene folyó büntetőeljárás elbírálásának a 10 év semmiképpen nem lehet ésszerű határideje, ennek a megállapításnak azonban a következményeit nem vonta le. Az elsőfokú bíróság ítéletének 7. oldalán ugyanis nem az elsőfokú bíróság álláspontjának kifejtése, hanem a felperes kereseti kérelmének és jogi álláspontjának ismertetése olvasható. A felperes helytelenül hivatkozott az Alaptörvény XXVIII. Cikkére, illetőleg a XX. Cikk 1. bekezdésére is, hiszen e jogszabályhelyek a sérelmezett alperesi magatartásokat követően hatályba lépett Alaptörvénynek a rendelkezései, így tehát a felperes kárigényét nem alapozhatják meg. Egyebekben pedig utal arra a másodfokú bíróság, hogy az Alkotmányban rögzített alapjogi sérelem nem jelent feltétlenül személyhez fűződő jogi sérelmet is, így tehát nem vagyoni kártérítést sem von maga után.

A fentiekre tekintettel a másodfokú bíróság a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Arra azonban helyesen mutatott rá fellebbezésében a felperes, hogy a kétszeres elítélésével kapcsolatos korábbi nyilatkozatát a 2015. november 6-án kelt beadványában már visszavonta. Erre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet 15. oldalának utolsó előtti bekezdését az indokolásból mellőzi.

Összességében alaptalan fellebbezése folytán a felperes a másodfokú eljárásban is teljes egészében pervesztes lett, és a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte a másodfokú bíróság az őt képviselő pártfogó ügyvéd díjának viselésére, egyúttal pedig megállapította, hogy a felperes teljes személyes költségmentességére tekintettel a le nem rótt fellebbezési illetéket az Itv. 74. §-ának (3) bekezdése és a költségmentességnek a bírósági eljárásban való alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. §-ának (1) bekezdése és 14. § alapján az állam viseli.

, 2016. szeptember 20.

. Höbl Katalin s.k.
a tanács elnöke

Dr. Örkényi László s.k.

Egriné dr. Salamon Emma s.k.

előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül: